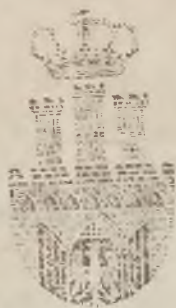

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zabeczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podt. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6 27 ^m	2, 784	+ 13.	2 5,	65	Pn. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami
12 2	567	+ 22,	3 7,	05	WPI. Wschodni „	Deszcz Grzmoły
10 3,	425	+ 13,	4 5,	16	ZPI. Zachodni „	Chmury
6 27 ^m	4, 390	+ 12,	0 4,	88	ZPI. Zachodni słaby	Pochmurno
13 2	4, 892	+ 12,	2 4,	60	Pn. Zachodni „	Deszcz
10 6,	084	+ 10,	4 4,	50	PI. Zachodni „	Chmurno
						Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

(A. N.) Łazienka na parostatku urządzona na *Rybakach* miewa codziennie od 5 z rana do 9tej wieczór po kilkaset używających kąpieli. Wszystko jest w niej bardzo trafnie urządzone; — dla lubiących niejako odosobnienie, są dwa *basseny*, niegdy dla machin, teraz jakoby umyślnie do kąpania się w cieniu zrobione. Do tych *bassenów* prowadzą wygodne schodki; — życzeniem jest wielu, aby także same schodki do wstępowania w Wisłę, w miejsce istniejącej drabinki, utrudzającej tę przeprawę, dać być mogły. *Z. R. W. B. L.*

I wczoraj na szesnastym przedstawieniu *Córki pułku* w teatrze, liczna zebrała się publiczność. We czwartek poraz pierwszy dana będzie opera w trzech aktach: *Pocztyljon* z *Longjumeau* z muzyką Adama.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEJ.

— Paryż 6 Lipca. —

Dziennik półurzędowy *Messenger*, zawiera następujące udzielenie: »Rząd królewski otrzymał z Rzymu wiadomości; — układy zleczone panu Rossi, osiągnęły cel zamierzony. Kongregacya jezuitów przestaje istnieć we Francyi i sama się rozejdzie; domy jej zostaną zamknięte i uowicyaty rozwiązane.«

Dziennik duchowny (clericale) *Univers* tak na to odpowiada: »Kiedy Rzym każe, — jezuiti będą posłuszni; — kościół francuzki i bez nich tak jak za nich dotąd, walczyć nie przestanie. Zniesienie jezuitów nie wplacza bynajmniej

prawom kościoła, pomusza tylko jego obowiązki.« — Prawa kościoła są święte, niezaprzeczone, nikt przeciw nim nie występuje; zdaje się więc że walkę tę z którą się odgraża sam tylko dziennik *Univers* prowadzić będzie, — bo czemużby po takiej klęsce, zapelniał swoje kolumny? — Dzienniki zaś opozycyjne, które zwykle szukają skazy na całym, i którym jeszcze żaden rząd niedogodził, nie wiedząc co wymyśleć, zapytują z tego powodu: Jakie natomiast koncessye rząd francuzki uczynił dworowi rzymskiemu w nagrodę zezwolenia na rozproszenie jezuitów?« — Na to pytanie zapewne nikt nicodpowie —

Pan Rossi niecierpliwie oczekiwany jest w Paryżu.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— Paryż 28 Czerwca. —

Constitutionnell pisze, że wczoraj nadeszła z Neapolu wiadomość, iż król neapolitański jak tylko dowiedział się o abdykacyi Don Karlosa, wyrzekł się wszelkiej myśli o zaślubieniu hrabiego Trapani z królową Izabellą.

P. Montigny; adjunkt poselstwa francuzkiego w Chinach, przybył dnia 25 b. m. do Hawru, z kąd niebawem wyjechał do Paryża.

Korweta *Sekwana* uda się wkrótce z nowymi posiłkami 200 ludzi do Otahaiti.

Xiążę Palmella, poseł portugalski przy dworze rzymskim, przybył dnia 22 do Marsylii, z kąd się uda na miejsce swego przeznaczenia.

Dziś przyjęła izba większością głosów 232 przeciw 43 cały budżet wydatków na rok 1846. Poczem przystąpiła do narad nad udzieleniem kredytu na uzbrojenie floty, mającej krążyć przy zachodnich brzegach Afryki, w celu przytłumienia handlu niewolnikami, i cały ten projekt przyjęła większością głosów 243 przeciw 1.

Od niejakiego czasu w Paryżu utrzymują się ogromne gry hazardowe, przyczem wielkie popelniają oszustwa. To dało powód do zupełnej nowej gałęzi przemysłu. Posłuchajmy następującej przygody. Młodzieniec jeden przegrał w pewnym przyzwoitym domu w grę 20000 fr., strata ta była dlań bolesną, wnet jednak zapomniał o niej. W niejakim czasie potem przybył do niego porządnie ubrany mężczyzna, przypomniał mu tę stratę, wytłomaczył, że mu te pieniądze w sposób oszustowski zabrano, że on zna tego oszusta i że zobowiązuje się odzyskać tę całą sumę, jeżeli mu połowę daruje. Oszukały mógł łatwo darować mu połowę pieniędzy, które już zupełnie miał być za stracone, a nieznajomy odalił się dla wypełnienia przrzeczenia swego. Udał się do szulera i bez ogródki oznajmił mu cel przybycia swego. Szuler z początku nastroił ostrą minę i z pogardą traktował swego przeciwnika. Ten atoli, mimo wszelkie krzywdzące wyrazy i pogróżki, zachował najzimniejszą krew i w końcu przedstawił mu, że jeżeli mu natychmiastowych 20,000 fr. nie zwróci, lub właścicielowi nie odeśle, doniesie go policyi, wie bowiem, że nazwisko, które on (szuler) nosi, nie jest jego prawdziwe, że już miał kilka innych, że tu i tam siedział w więzieniu i t. p., słowem, opowiedział szulerowi cały bieg jego życia. Ten starał się go przekupić, ofiarując mu połowę wygranę sumy, ale prześladowca szulerów postawił się jako bohater cnotliwy i tym sposobem zmusił szulera do odesłania 20,000 fr. ich właścicielowi, który potem dobroczyńcy swemu połowę tej sumy wypłacił. — Takich prześladowców szulerów znajduje się w Paryżu dość znaczna liczba. Zostają oni z sobą w stosunkach, tworzą pewien rodzaj policyi, potajemnego sądu kryminalnego, starają się wywiedzieć o pierwiastkowych stosunkach życia graczy z professyi, i z tak nabytych wiadomości korzystają, aby łodziem zdobyć wyrwać. Rzemiosło to jest bardzo korzystne, a trudniący się niem pozyskali nawet imię uczciwych ludzi, gdy tymczasem właściwie są to tylko spekulanci.

— Dnia 29 Czerwca. —

Kaplica śgo Ferdynanda, wystawiona w miejscu, gdzie xzę Orleans zakończył życie, już ukończoną została. Xzę Orleans z białego marmuru spi na grobie swoim, a głowa jego spoczywa w rękach aniołów; xżna Orleans udaje się każdej srody do tej kaplicy na modlitwę.

P. Mercier, sekretarz poselstwa francuzkiego w Madrycie, przybył z depeżami do Paryża. Ustala się pogłoska, że królowa Krystyna wkrótce przybędzie do Paryża. Mówią że jest zupełnie różnego zdania z ministerstwem Narvaeza i z swą córką, królową Izabellą, co do kwestyi zamęścia.

Konradmirał Moutagnes-Delaroque, który ostatecznie mianowany został dowódcą stacyi francuzkiej przy brzegach zachodniej Afryki,

otrzymał w Lorient wezwanie, aby bezzwłocznie przybył do Paryża.

Przed tygodniem odbył się w sądzie poprawczym proces kilku znakomitych legitymistów, obwinionych o należenie do towarzystwa nazwanego *dziełem świętego Ludwika*, które się zajmowało ułatwianiem zabiegów legitymistowskich. Onegdaj zapadł wyrok rozwiązujący to towarzystwo, i skazujący xżat Eskar i Robecq na zapłacenie kary po 300 fr., pana Lepinois na zapłacenie 100 fr., a pana Charbonne na 50 fr., wszystkich zaś na koszta sądowe.

Minister spraw wewnętrznych rozkazał wydaleć z kraju zagranicznych robotników pracujących przy kanale marsylskim i przy kolejach żelaznych, których obecność naruszyłyby mogła bezpieczeństwo publiczne.

Znany polityk, b. prezes rady ministrów, xżę Broghe, jest wujem uwięzionego młodego xięcia Berghes, to jest bratem jego matki.

Ostatnie wiadomości z Algierji z d. 20 b. m. donoszą, że w niższej Daharze (w prowincyi Oranu, na prawym brzegu rz. Szelif), francuzki kalifa Sidi-el-Arabi, przełożony nad pokoleniami niższego Szelifu i niższej Myny, po bił zupełnie d. 11 czerwca nieprzyjacielskiego Szeryfa, zabrawszy mu wszystkie jego chorągwie, 30 koni i ubiwszy 300 ludzi.

— Londyn 28 Czerwca. —

Królowa Wiktorya udała się wczoraj z swemi dostojnymi gośćmi, Królestwem belgijskimi do Westminster-Hall, dla zwidzenia tancecznych fatryk kartonów.

Times pisze, że podróż królowej do Niemiec nastąpi przy końcu lipca lub na początku sierpnia zaraz po zauknięciu parlamentu. Królowa z swym małżonkiem xięciem Albrechtem uda się naprzód przez Ostendę do Bruxelli, a ztamtąd prosto do Koburga, dokąd między innymi znakomitemi osobami przybędzie i matka królowej, xiężna Kent. 27ma rocznica urodzin xcia Albrechta, która przypada na dzień 26 sierpnia obchodzona będzie w Koburgu.

Ponieważ ostatnie nieszczęście zaszło na kolei żelaznej Great-Western nastąpiło w skutek wyskoczenia z szyn wagonu transportowego o czterech kołach, z powodu jego zbytniej lekkości; przeto dyrekcya tejże kolei wydała rozporządzenie, aby do kursów pospiesznych używano odąd tylko ciężkich wagonów o sześciu kołach.

Flota ewolucyjna w Spithead pod konradmirałem Hyde-Parker, rozpocznie dnia 7 lipca w przytomności królowej i xcia Albrechta pierwsze swe ćwiczenia, które 4 do 5 tygodni trwać mają. Poczem wróci do Spithead albo do Portsmouth i stanie pod dowództwem admirała Wiliam Parker, który z swym admirałskim okrętem *Hibernia* przyłączy się do eskadry i zaprowadzi ją do Gibraltaru. Ztamtąd uda się admirał Parker z okrętem *Hibernia* na morze Śródziemne, a eskadra pod dowództwem admirała Owen powróci do Anglii.

Jeden dom handlowy w Greenwich otrzymał od swego agenta z Neufundland smutną wiadomość, że okręt przewozowy o 8 działach z wojskiem, który dnia 1 czerwca z Halifaxu odplynął do odnogi św. Wawrzeńca, rozbił się niedaleko St. Schots, i że 80 osób utraciło życie. Krótko przedtem panowały przy brzegach Neufundland gwałtowne burze, i wielkie masy lodu tam się zgromadziły, przez które kilka okrętów zginęło. Jeden z nich *Jupiter* z Liverpoolu, został przez góry lodowe tak gwałtownie i nagle zgruchotany, że 8 osób utraciło życie; reszta tem się ratowała, że wskoczyła na ogromną krę lodu, i dostała się do wielkiego batu, który szczęśliwie ochroniony został.

Według ostatnich wiadomości z Ameryki, głosząco w Filadelfii, że towarzystwo odnogi Hudsonskiej zajęło w posiadanie wyspę Royal, do której Stany Zjednoczone roszczą sobie pretensye, co znowu zawikłać może stosunki z Anglią. Oregon, Texas i wojna są tam tematami dzienników.

— *Madryt 22 Czerwca.* —

W Sewilli mówiono, że w Madrycie ogłoszono rzeczpospolitą.

W Barcelonie uważano, że królowa Izabella ostatnimi czasy, wyjeżdża codziennie już nie w towarzystwie swjej matki, ale tylko w towarzystwie siostry Infantki Ludwiki i preza rady ministrów. Głoszą także, iż generał Narvaez nalega na królowę Krystynę, aby opuściła Hiszpanię.

Dz. *Eco del Comercio* donosi, że rząd otrzymał od posta hiszpańskiego w Londynie wiadomość, iż 6000 karabioów, znaczna liczba pałaszy i 2 działa zakupione przez agentów karlistowskich, odplynęły z Anglii do Hiszpanii.

Listy z Walladolidu głoszą zapewne bezzasadnie, o wylądowaniu księcia Asturyi w Barcelonie i nastąpieniem już zaślubieniu się jego z królową.

W Alicante głosząco o powstaniu, w skutku którego obie królowe z generałem Narvaez miały się zamknąć w twierdzy Montjuich.

— *Konstantynopol 11 Czerwca* —

Porta obchodzi się teraz bardzo łaskawie z chrześcianami. D. 3 b. m. udzielił sultan greckiemu patriarsze 2 godzinne posłuchanie, na którym rozmawiał z nim z wielkiem zajęciem o życzeniach i potrzebach mieszkańców wyznania greckiego, a w końcu ozdobił go orderem Muszir. Też samą dekoracyę otrzymali dwaj inni patriarchowie, to jest ormiański i arcybiskup łaciński, oraz nadrabia żydowski.

Mohamed Ali Pasza ofiarował swjej młodej żonie, siostrze sultana, podarunki weselne wartości 10 milionów piastrow.

— *Ateny 21 Czerwca.* —

Królestwo Ichmość powrócili szczęśliwie do Aten po 17 dniowej podróży. Podróż tę odprawiali ciągle konno, tylko w ostatnim dniu z Tebów do Aten jechali powozami, które ztąd wysłano. Wszędzie przyjmowani byli Jch Kr.

Moście z największym zapalem; wiele też dobrego wyświadczyli krajowi.

Powrót pana Piscatory z Francyi sprawił tu bardzo pomyslnie wrażenie. Droge z Paryża do Aten odbył w nie do uwierzenia krótkim czasie t. j. w 7 dniach. Przywiózł z sobą wiele pieniędzy dla banku. Król francuzów mianował go parem Francyi.

Rozmaitości.

DZIECI GÓRALSKIE.

Coraz bliżej rozlegały się dzikie okrzyki ludu: „Gerylas! Gerylas!” a w głosie i spojrzeniach ciśnających się ulicą tłumów, iskrzyła się radość spełnienia zemsty. Coraz bliżej nadchodził orszak sądowny z wioławającą i zmierzał prosto na plac tracenja, gromadząc za każdym krokiem nowe kupy pospólstwa. Przybywszy na miejsce, rozsunął się tłum zgromadzony i utworzył małe koło próżnego miejsca. W pośrodku stał Gerylas z chłopcem, mającym może lat 16, który, jak się zdawało, był jego synem; obok niego znajdował się jakiś Senor hiszpański z zasępieniem obliczem; dalej stało kilku podrzędnych urzędników — i kat.

Popelniono niedawno wiele mordów w sąsiednich górach: między innymi zabito także syna wspomnianego Senora, który miał nadzwyczajną wziętość u ludu w Burgos. Ogłoszono więc prawem odwetu, iż każdy schwytyany Gerylas — a nazywano tak lada zbrojce w Hiszpanii — natychmiast rozstrzelanym zostanie. Wskutku tego wyroku miał też i nasz Gerylas z chłopcem — których obudwoch o kilka mil za miastem Burgos pojmano — ponieść teraz publicznie karę śmierci.

Trudno sobie wystawić coś sprzeczniejszego nad różnicę, jaka między temi dwoma ofiarami spozrzegać się dawała. Gerylas, mężczyzna olbrzymiej budowy ciała, o czarno zarostem licu, o czarnych krótko strzyżonych włosach, miał tyle właśnie wyrazu zmyślności w twarzy, ile jej było trzeba, aby nadać ruch tej ciężkiej massie kolosalnego ciała; w jego wzroku widać było nieukróconą śmiałość, jednak bez mściwości, przeciwnie chłopczyzna miał białe gładkie lica, kształtną i delikatną postać, ciemne w dużych lokach spływające włosy; twarz jego jaśniała wyrazem tkliwości i bystrem pojęciem, a przejęte zgrozą oko, spozierało ze strachem to w tę to w ową stronę; jedną rękę wciąż wiskał gwałtownie w silną dłoń towarzysza, drugą trzymał go za ramię, i tulił się trwożliwie do jego piersi.

Było coś tak ujmującego w tej grupie, iż po zatrzymaniu się orszaku na placu śmierci, gdy zgromadzone tłumy miały dość czasu spojrzeć na ofiary swjej nienawiści, cała dotychczasowa wrzawa uspokoiła się i przeszła w zupełną ciszę, trwającą przez kilka minut. Nareszcie wyciągnął Gerylas ku ludowi rękę.

„Bracia i chrześcianie!” zawałał — lecz w teje chwili okrzyki złorzeczenia zagłuszyły dalsze słowa, „Związać go, związać!” zagrzmięta z ust tyjąca.

Widząc iż nie może zyskać posłuchania, uciekł się do migów, i zaczął wyciągniętą ręką wskazywać na chłopca, potem wodząc wzrokiem w około, i znowu na chłopca spozierając, zdał się dość wymownie tłumaczyć, co chciał powiedzieć.

Niesforna tłuszcza uspokoiła się znowu, i znowu nastąpiła głucha cisza.

„Zwiążcie mię! rzekł Gerylas. „Zwiążcie mię i straciecie, jeżeli chcecie. Zasłużyłem na waszą zemstę i będę uniaiał znieść ją. Ale pocóż wywieracie złość na dziecku? Wywieracie ją na chłopcu, który wam nie nie przewinił? Nie jest on Gerylasem, ani też synem Gerylasa. Jego rodzice pomiędzy wami żyją. Burgos jego rodzinnym miejscem.“

Na te słowa objawiły się pomiędzy ludem oznaki litości, wahania się i zwątpienia; aż w końcu jedno słowo, wyrzeczone usty człowieka, który zdał się być niejako przewodzącą tłumowi, obudziło na nowo pierwsze uczucia niechęci, oburzenia i zemsty.

„Antonio“ było to słowo — z kilku tylko wprawdzie głosek się składające, lecz wymówione tonem stanowczego, niecofniętego, nieprzełaganego wyroku. Tysiączne usta zabrzmiały echem tego wyrazu. „Antonio! Antonio!“ rozlegało się w powietrzu. Było to imię zamordowanego przez zbrojców syna Senora. „Zwiążcie ich! wieszacie!“ wrzeszczał tłum zemstą uniesiony. Kat spojrział zapytującym wzrokiem na Senora. Senor skinął na znak przyzwolenia, a kat przystąpił natychmiast do chłopca aby go związać. Chłopiec nie stawił najmniejszego oporu, i lecz wlepił trwałe wejrzenie w Gerylasa. Gerylas spojrział na chłopca, lecz wzrok jego był spokojny jak wprzód.

Już kat prawie zupełnie był chłopca związał, gdy Gerylas nagle „stój“ krzyknął, a kat mechanicznie opuścił ręce i wpatrzył się zdziwiony w Gerylasa. Toż samo uczynił także Senor. Wszyscy zdali się być z elektryzowani głosem, jakim Gerylas to jedno słowo wymówił.

„Czy jest kto w Burgos,“ — ozwał się Gerylas znowu tymsamym głosem — „Czy jest kto w Burgos, co by przed 16tu laty stracił był córkę, mającą rok lub dwa lata?“

Usłyszawszy te słowa podniósł się Senor w górę i spojrział na Gerylasa wzrokiem, w którym się najgwałtowniejsze wzruszenie i najprzenikliwsza ciekawość malowały. „Co powiedziałaś?“ zapytał.

„Co powiedziałam?“ mruknął Gerylas, i powtórzył poprzednie zapytanie.

„Tak jest, jako straciłem,“ -- rzekł Senor -- „szesnaście lat temu, córkę, mającą dwa lata wieku. Czy wiesz co o tem dziecku?“

„Wszakże słyszysz, że wiem.“

„I cóż wiesz?“

„Rozwiążcie chłopca!“ odrzekł Gerylas, stojąc spokojnie z zakrzyżowanymi na piersiach rękoma.

„Zyjeż ona?“ zapytał gwałtownie Senor.

„Rozwiążcie chłopca!“

„Czy wiesz, gdzie się znajduje?“ nalegał Senor z wzrastającą niecierpliwością.

„Rozwiążcie chłopca!“

„Łotrze!“ krzyknął z wściekłością Senor „Każę cię wziąć na męki.“

Głośny śmiech był jedyną odpowiedzią Gerylasa, i znowu „Rozwiążcie chłopca!“ powtórzył. Nagle uspokoiła się zniewaga i niecierpliwość Senora. Wzrok jego, utkwiony namiętnie w Gerylasa, nabrał wyrazu niejakiego szacunku i podziwienia, które i zgromadzona ludność podzielać z nim się zdawała. Chłopczyzna nie spuścił oka ze swego towarzysza, stojącego na rusztowaniu z szyderczym uśmiechem jakby wyciosany posąg. Nastąpiła grobowa cisza, trwająca przez kilka minut.

„Rozwiążcie chłopca!“ ozwał się wreszcie Senor. Spełniono rozkaz jego. „A teraz mów!“ rzekł Senor do Gerylasa.

„Oddał nas ztąd!“ odpowiedział spokojnie tenże.

„Czy sobie żartujesz ze mnie?“ krzyknął Senor z nowem uniesieniem niecierpliwości.

„Nie!“ odparł obojętnie Gerylas. „Wszak wiesz, że nie żartuję. Wiesz, że przed 16 laty wykradzono ztąd dziecię, dziewczynę dwuletnią, która jest twoją córką. Możesz więc wnosić, iż wiedząc tyle, — wiedz także i resztę -- wiem wszystko. Mogę też wszystko odkryć i chcę to nawet uczynić, ale nie w tem miejscu. Zabierz mię z sobą do domu. Tam i tylko tam jedynie, wyjawię ci tajemnicę, która cię uszczęśliwi. Będzie to także wielka radość dla ludu z Burgos, u którego, jak widzę, w niematem jesteście poważaniu.“

(D. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 13 do dnia 14 Lipca.

Skrzyński Eustachy ob., Morsztyn Jan ob., Krzyckowska Konstancja, Grünbaum Henryk, Domhrowski Antoni, Chojański Adam, Wiśniewski Franciszek ob., Linowski Kazimierz, Chronowski Jan ob., Szotarski Hipolit, z Polski; -- Lanther Józef, Lanther Elżbieta, Gorajski Władysław ob., Homulacz Edward, z Galicji.

Wyjechali z Krakowa.

Komarnicki, Kühnl Franciszek, do Polski; -- Metzeli Ludwik, Sozański Jan ob., Rudenkoff Igor podpułk. ces. ros., Rutkowski, do Galicji.

Doniesienie Urzędowe.

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Publiczność, iż od dnia 7 Lipca 1845 r. Kancelaryą urzędu Komornika Sądowego W. M. Krakowa i Jego Okręgu w Krakowie przy ulicy Kanonnej pod L. 171 w gminie II. na dole ma otwartą, do której osoby interesowane w każdym dniu rano od 8 do 12, a popołudniu od 2 do 6 godziny najprzejmiej zaprasza — przytem zawiadomia, iż w Kancelaryi jego w dniu 15 Lipca b. r. to jest w wtorek o godzinie 9 z rana rozpocznie się publiczna licytacja róż-

nych dzieł i książek medycznych, romansów i t. p. w językach polskim, niemieckim, francuzkim, jak również sukien damskich, szalów, kapeluszy damskich, stolarszczyzny, srebra i złota, kocza z fortendachem, fortepiana i różnych naczyń domowych. Chęć zatem licytowania mający, zechcą się zejść na czas i miejsce oznaczone.

Kraków d. 9 Lipca 1845 r.

Karol Kościwicz Kom. Sąd.